

## Paneelikeskustelun aiheet, Rovaniemi 3.4.2017:

Vaalikevään seminaarin teemana on tulevaisuuden kunnan ydintehtävät ja erityisesti sivistyspalvelut käsittäen varhaiskasvatuksen, koulun, kirjastot sekä vapaa-ajanpalvelut. Näkökulmana on myös maaseudun ja harvaan asuttujen alueiden tulevaisuuden ratkaisut.

1. Harvaan asuttua maaseutua on 68 % Suomen pinta-alasta. Siellä sijaitsee valtaosa Suomen biotalouden ja kaivosteollisuuden raaka-aineista ja se on myös matkailun ja virkistyskäytön aluetta. Alueella asuu noin 5,3 % Suomen väestöstä.

**Mikä on mielestäsi harvaan asutun maaseudun rooli tulevaisuuden Suomessa? Millaisena näet pienten kuntien mahdollisuudet jatkossa kehittää toimintaympäristöään?**

2. Maaseudun ja pienten kuntien vahvuutena pidetään usein yhteisöllisyyttä ja mahdollisuutta vaikuttaa oman kunnan asioihin.

**Onko tämä mielestäsi totta?**

**Kerro omakohtainen esimerkki yhteisöllisyydestä tai siitä miten kylät, nuoret tai järjestöt on otettu mukaan suunnittelemaan kunnan toimintaa.**

3. Ministeri Sanni Gran-Laasonen tilasi työryhmältä selvityksen lasten ja nuorten harrastustakuusta. Työryhmän raportissa oltiin huolissaan kuljetusoppilaiden mahdollisuudesta osallistua harrastuksiin.

**Millaisilla ratkaisuilla edistäisit kuntataajaman ulkopuolella asuvien lasten ja nuorten mahdollisuutta harrastaa?**

4. Harvaan asutun maaseudun strategiassa nostetaan esille maaseutuvaikutusten arviointi osana hyvää päätöksentekoa. Valinnanvapauslainsäädännöstä on tehty erittäin laajat vaikutusarviointit, mutta maaseutuvaikutukset ovat jääneet arvioimatta.

**Miten arvioisit sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ja valinnanvapauslainsäädännön vaikuttavan harvaan asutun maaseudun palveluihin, työpaikkoihin ja tukipalvelutehtäviin.**

5. Lukiot ovat olennainen osa harvaan asutun maaseudun kuntien toimintaa ja turvaavat myös pätevien aineopettajien saatavuutta monissa kunnissa. Muutama vuosi sitten suunniteltiin muutoksia lukioiden rahoitusperiaatteisiin. Uudistus olisi ollut kielteinen maaseudun lukioiden näkökulmasta.

**Millaisena näet maaseudun lukioiden tulevaisuuden?**

6. Ministeri Mika Lintilä toi esille eilen Valmet Automotiven positiivisten [uutisten](#) yhteydessä, että työvoima ei Suomessa liiku riittävästi ja asia pitää arvioida puoliväliriihessä. Tässä yhteydessä on hyvä muistaa, että [Tilastokeskuksen mukaan](#) vuosien 2010–2014 välisenä aikana työkäisten määrä on vähentynyt 69 000 henkilöllä. Vuoden 2015 väestöennusteen mukaan työkäisten määrä vähenisi nykyisestä 3,48 miljoonasta 3,41 miljoonaan eli 75 000 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä.

Kilpailu osaavasta työvoimasta tulee siis kiristymään jatkuvasti. Samaan aikaan Norja ja Ruotsi houkuttelevat osaajiamme Pohjois-Suomesta töihin heille. Työvoiman liikkuvuus ja osaavan työvoiman saatavuus sekä investoinneille saatava rahoitus ovat olennainen kysymys myös harvaan asutulla alueella sijaitsevien yritysten kasvun ja tulevaisuuden kannalta.

**Miten sinä lisäisit työn liikkuvuutta?**

**Hama-strategiassa yhtenä keinona esitetään verohuojennusten käyttöä, jotta hama-alue houkuttelisi asuinpakkana?**

**Kannatatko vai vastustatko tällaisia politiikkatoimia?**

7. **Arjen turvaa- toimintamalli** on palkittu tapa edistää arjen turvaa Lapissa ja toiminta leviää parhaillaan Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa. Mallissa kaikki toimijat (kunnat, yhdistykset ja yritykset) valjastetaan toimimaan ihmisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden eteen. Arjen turvallisuuden toteutumiseksi tarvitaan kuitenkin myös ns. kovia turvallisuuspalveluja. Poliisiin tulo paikalle kiireellisissä hälytystehtävissä vaihtelee merkittävästi eri alueilla.

Poliisin toimintavalmiudessa erityisesti A- tehtävissä, mutta myös A- ja B-luokissa on poliisilaitosten kesken merkittäviä eroja. Myös viimeisimmän poliisibarometrin mukaan kansalaiset arvioivat, että poliisiin tulo paikalle kestää pidempään kuin ennen, erityisesti kun verrataan aikaan ennen 2010-lukua. 2016 noin 21 prosenttia vastaajista arveli, että avun saamiseen meni yli puoli tuntia.

Toisille tämä valitettavasti on arkipäivää. Poliisilaitoskohtaisten keskiarvojen alle hautautuu arjen todellisuus. Oulun poliisilaitoksen alueella poliisi on A-B -tehtävissä paikalla alle 30 minuutissa 82 prosentissa tapauksista ja tunnissa 96 prosentissa tapauksista. Kuitenkin Vaalassa, joka on oma kotikuntani, poliisi on paikalla alle puolessa tunnissa noin 30 prosentissa tapauksista ja alle tunnissa 60 prosentissa. Yli tunnin joutuu odottamaan yli kolmasosassa tapauksista. Vertailuna Espooseen lähes 90 prosenttia tavoitetaan alle 30 minuutissa ja alle tunnissa 98 prosenttia.

**Mikä on mielestäsi kohtuullinen aika odottaa poliisia kiireellisessä tehtävässä?**

**Miten poliisipalvelujen saatavuus kohtuullisessa ajassa turvataan myös harvaan asutulla alueella?**